

1981 දී සියයට 16 කින් පහත වැටුණ කෘෂිකර්මයේ යේදී සිටි සේවකයන්ගේ මුර්ත වැටුප් 1982 දී සියයට 2 කින් වැඩි වූ අතර 1981 දී සියයට 5 ක අඩුවීමක් වාර්තා කළ කාර්මික හා වාණිජ අංශවල සේවකයන්ගේ මුර්ත වැටුප් පරිමාණ, 1982 දී සියයට 1.5 කින් වැඩි විය.

මහ බැංකුවේ දීප ව්‍යාප්ත දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමය මගින් රැස් කරනු ලබන තොරතුරු අනුව සංවිධානය නොවූ අංශයේ වැටුප්වල සැලකිය යුතු වැඩිවීම දක්නට ලැබේ. 1981 හා 1982 වර්ෂ සඳහා සංවිධානය නොවූ අංශයේ දෛනික සාමාන්‍ය වැටුප් 1.32 සංඛ්‍යා සටහනින් දැක්වේ.

1.32 සටහන

සංවිධානය නොවූ අංශයේ සාමාන්‍ය දෛනික වැටුප් ප්‍රමාණයන්

අංශය	සේවකයා	1981 රු.	1982 රු.	වෙනස රු.	වෙනස ප්‍රතිශතය-කින්
වී	පිරිමි	27.78	30.66	2.88	10
	ගැහැණු	19.82	22.26	2.44	12
පොළේ	පිරිමි	27.01	32.29	5.38	20
	ගැහැණු	16.07	18.26	2.19	14
රබර්	පිරිමි	25.39	26.22	0.88	3
	ගැහැණු	18.20	18.88	0.68	4
තේ	පිරිමි	20.50	22.17	1.67	9
	ගැහැණු	15.17	15.86	0.69	5
වඩු කාර්මික	පිරිමි	46.85	53.86	7.01	15
පෙදෙරේරු	පිරිමි	45.90	52.44	6.54	14

මූලය: දීප ව්‍යාප්ත දත්ත රැස් කිරීමේ වැඩපිළිවෙල, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

සංවිධානය නොවූ අංශයේ තේ, රබර්, පොළේ හා වී සහ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම යන අංශවල පිරිමි හා ගැහැණු සේවකයන් සඳහා වූ දිවයිනේ දෛනික වැටුප් පරිමාණ 1982 වසරේදී ඉහළ ගොස් ඇත. පසුගිය වර්ෂය හා සසඳා බැලීමේදී 1982 වසරේදී වී වගා අංශයේ පිරිමි සේවකයන්ගේ සාමාන්‍ය දෛනික වැටුප් පරිමාණයන් සියයට 10 කින් ඉහළ ගිය අතර ගැහැණු සේවකයන්ගේ වැටුප් පරිමාණයන් සියයට 12 කින් ඉහළ ගොස් ඇති බව පෙනී යයි. මෙය 1979 වසරේ සිට වී වගා අංශයේ දක්නට ලැබුණ වැටුප් පරිමාණයන් ඉහළ යාමේ නැමියාව තවදුරටත් පැවැති බව පෙන්වන්නකි. තේ, රබර් සහ පොළේ වගා අංශයන්හිදී පිරිමි සේවකයන්ගේ දෛනික වැටුප් ඉහළ ගොස් ඇත. පොළේ වගා අංශයේ සේවකයන් සම්බන්ධයෙන් මෙම වැටුප් වැඩිවීම වඩාත්ම කැපී පෙනුණ අතර අවම වැටුප් වැඩිවීම රබර් වගා අංශයේ දීක් විය. පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 1982 වර්ෂයේ වඩු කාර්මිකයන්ගේ හා පෙදෙරේරුවන්ගේ දිවයිනේ සාමාන්‍ය වැටුප් පරිමාණයන් පිළිවෙලින් සියයට 15 කින් හා සියයට 14 කින් ඉහළ ගොස් ඇති බව පෙන්වයි.

වෙළෙඳාම

සංවර්ධිත රටවල දිගටම පැවතුණ ආර්ථික පසුබෑම මේරට අපනයනයන් කෙරෙහි කැපී පෙනෙන ලෙස බලපෑවේය. විගැහි වටිනාකම අනුව 1981 වසරේ පැවැති අපනයන වර්ධන අනුපාතිකය වූ සියයට 13 සමඟ සැසඳීමේ දී 1982 වසරේ දී එය සියයට 0.6 ක් පමණක් විය. අනෙක් අතට ආනයන වර්ධන අනුපාතිකය 1981 වසරේ පැවැති සියයට 2 ක මට්ටමේ සිට 1982 වසරේ දී සියයට 13 දක්වා සිසු වැඩිවීමක් වාර්තා කරන ලදී. 1982 වසරේ ආනයන වර්ධන අනුපාතිකය ඉහළ මට්ටමක පැවතීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ වසර තුළ නැව (විගැහි දශ ලක්ෂ 44) සහ ගුවන් යානා (විගැහි දශ ලක්ෂ 107) මිලදී ගැනීම වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයන්හි අසාමාන්‍ය වර්ධනයක් පෙන්වුණි කරන ලදී. එමනිසා 1982 වසරේ ආනයන වර්ධන අනුපාතිකය සලකා බැලීමේ දී මෙම කරුණ ද සැලකිල්ලට ගත යුතුව ඇත.

1.33 සංඛ්‍යා සවිභන්
1980 - 1982 වෙළෙඳ තුලනය

වටිනාකම රුපියල් දශලක්ෂ (වරහන් තුළ විගැහි දශලක්ෂ.)

වසර	ආනයන (අ)		අපනයන (ඇ)		වෙළෙඳ තුලනය	
	රේගුව	ගලපන ලද	රේගුව	ගලපන ලද	රේගුව	ගලපන ලද
1980	33,637 (1,563)	33,942 (1,577)	17,273 (803)	17,595 (818)	-16,364 (-761)	-16,347 (-760)
1981	35,530 (1,567)	36,582(ඇ) (1,614)	20,199 (891)	21,043 (928)	-15,331 (-676)	-15,539 (-685)
1982 (ආ)	36,876 (1,605)	41,946(ඇ) (1,826)	21,124 (919)	21,454 (934)	-15,751 (-686)	-20,492 (-892)

- (අ) සන්නන් හා කාසි ඇතුළත් නොවේ.
- (ආ) තාවකාලිකයි.
- (ඇ) රේගු වාර්තාවල සටහන් නොවූ, නැව සහ ගුවන් යානා වටිනාකම් ඇතුළත් ය.
- (ඈ) ප්‍රති-අපනයන ඇතුළත් වේ.

මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේගුව, ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, ලංකා පොහොර සංස්ථාව සහ වෙනත් ප්‍රධාන ආනයන කරුවෝ, ලංකා බැංකු පෙළ නීතිගත සංස්ථාව, රාජ්‍ය මැණික් සංස්ථාව, සීමාසහිත එයාර් ලංකා, ලංකා නැව සංස්ථාව.

තාවකාලික රේගු දත්තයන්ට අනුව 1982 වසරේ මුළු ආනයන සහ අපනයන පිළි-
වෙලින් රුපියල් දශලක්ෂ 36,876 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 1,605) සහ රුපියල් දශලක්ෂ 21,124
(විගැහි දශලක්ෂ 919) ක් විය. මේ අනුව වසරේ වෙළෙඳ හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 15,751 ක්
(විගැහි දශලක්ෂ 686) වූ අතර එය ඉකුත් වසරේ වෙළෙඳ හිඟය වූ රුපියල් දශලක්ෂ 15,331 ට
(විගැහි දශලක්ෂ 676) වඩා ආන්තික වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළේය. වඩා යථාරූපී ස්වරූපය-
කින් ඉදිරිපත් කරනු වස් රේගු සංඛ්‍යා ගලපනු ලැබූ විට මුළු ආනයන වියදම රුපියල් දශලක්ෂ
41,946 ක් (විගැහි දශ ලක්ෂ 1,826) සහ මුළු අපනයන ඉපැයීම් රුපියල් දශලක්ෂ 21,454 ක්
(විගැහි දශලක්ෂ 934) වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වසරේ වෙළෙඳ හිඟය රුපියල් දශලක්ෂ
20,492 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 892) දක්වා වැඩි විය. වසර තුළදී ආනයනය කරනු ලැබූ නැව
සහ ගුවන් යානා වෙනුවෙන් වූ වියදම රේගු සංඛ්‍යා ගලපනු ලැබීමේ දී වැඩි සැලකිල්ලකට
ගනු ලැබීය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඉකුත් වසරේ රුපියල් දශලක්ෂ 15,539 ක් වූ
(විගැහි දශලක්ෂ 685) ගලපන ලද වෙළෙඳ හිඟයට වඩා 1982 වසරේ වෙළෙඳ හිඟය සැලකිය
යුතු අන්දමින් වැඩි විය. ගලපන ලද දත්තයන්ට අනුව 1982 වසරේ අපනයන වර්ධන අනු-
පාතිකය රුපියල් වලින් සියයට 2 ක් වූ අතර, වඩා යථාරූපී විගැහි වටිනාකම් අනුව සියයට
එකකින් අඩක් පමණ විය. අනෙක් අතට රුපියල් වටිනාකම් අනුව ආනයනයන් සියයට 15 ක
වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර විගැහි වටිනාකම් අනුව එය සියයට 13 ක් විය.

ආනයන මිල දර්ශකය අනුව 1982 වසරේ මුළු ආනයන මිල සියයට 10 කින් වැඩි වූ අතර
මෙය 1981 වසරේ වූ සියයට 30 ක වැඩිවීම සමග සැසඳිය හැකිය. ආනයන පරිමා දර්ශකය
අනුව ආනයන පරිමාව සියයට 2 කින් වැඩිවිය. අපනයන සම්බන්ධයෙන් සලකන විට 1982
වසරේ දී අපනයන පරිමා දර්ශකයට අනුව අපනයන පරිමාව සියයට 10 කින් වැඩි වූ අතර,
අපනයන මිල දර්ශකයට අනුව අපනයන මිල සියයට 8 කින් පහත වැටුණි. 1982 වසරේ දී
ආනයන සහ අපනයනයන්ගේ මිල වෙනස්වීමෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ රටෙහි වෙළෙඳ
අනුපාතය සියයට 17 කින් පිරිහීමයි. 1981 සහ 1980 යන පසුගිය දෙවසරෙහි වෙළෙඳ අනු-
පාතයේ පිරිහීම් පිළිවෙලින් සියයට 21 ක් සහ සියයට 19 ක් විය. මෑත කාලයේ නිරන්තරයෙන්
දක්නට ලැබුණු අහිතකර වෙළෙඳ අනුපාතය 1982 වසරේ දී ද පැවතිණි.

1.34 සංඛ්‍යා සටහන
1973-1982 විදේශීය වෙළෙඳාම

වසර	රුපියල් දශ ලක්ෂ			දර්ශක අංක 1978=100				වෙළෙඳ අනුපාතය
	අපනයන (නැ.වි.ස.)	ආනයන (මි.ර.ගැ.)	වෙළෙඳ තුලනය	ප්‍රමාණය		මිල		
				සියළුම අපනයන	සියළුම ආනයන	සියළුම අපනයන	සියළුම ආනයන	
1973	2,617	2,715	- 98	103	60	20	24	82
1974	3,471	4,554	- 1,083	89	42	31	42	72
1975	3,933	5,251	- 1,318	107	52	29	49	58
1976	4,815	4,645	+ 170	102	57	34	44	78
1977	6,638	6,007	+ 631	94	73	55	54	102
1978	13,206	14,687	- 1,481	100	100	100	100	100
1979	15,273	22,560	- 7,287	101	123	109	152	72
1980	17,595	33,942	- 16,347	99	140	126	217	58
1981	21,043	36,582	- 15,539	102	145	129	282	46
1982*	21,454	41,946	- 20,492	112	148	119	309	38

* තාවකාලික.

1980 සිට ඉදිරියට ගලපන ලදී.

මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේගුව,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

අපනයන

පෙර වසරේ රුපියල් දශලක්ෂ 21,043 (විගැහි දශලක්ෂ 928) ක් වූ අපනයන ඉපැයීම සමග සසඳන කල 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 411 ක (විගැහි දශලක්ෂ 6) වැඩිවීමක් වාර්තා කරමින් වසරේ අපනයන ඉපැයීම් (ගලපන ලද සංඛ්‍යා) රුපියල් දශලක්ෂ 21,454 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 934) ක් විය. කෙසේ වෙතත් අපනයන වර්ධන අනුපාතය රුපියල් වටිනාකම් අනුව සියයට 2 ක් ද විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 0.6 ක් ද වීම බලාපොරොත්තු කඩකරන සුළුය. විගැහි වටිනාකම අනුව කාර්මික අපනයන ඉපැයීම් සියයට 12 කින් ඉහළ ගිය අතර කෘෂි-කාර්මික අපනයන ඉපැයීම් සියයට 4 කින් පහත වැටුණි. මෑත වසරවල පැවැති රටාවට අනුව යමින් 1982 වසරේ දී මුළු අපනයනයන්ගෙන් කෘෂිකාර්මික අපනයනයේ පංගුව සියයට 55 දක්වා පහත වැටුණි. ඉකුත් වසරේ මෙකී අංශයේ වාර්තාගත පංගුව සියයට 58 ක් විය. අනෙක් අතට කාර්මික අපනයනයන් පංගුව 1981 දී වූ සියයට 35 සිට 1982 දී සියයට 39 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ඛනිජමය අපනයනයන්ගේ පංගුව සියයට 4 ක්ව නොවෙනස්ව පැවැතිණි.

මුළු අපනයන ඉපැයීම්වලින් කෘෂිකාර්මික අපනයනයන්ගේ පංගුව අඩුවීම විගැහි වටිනාකම අනුව මෙම අංශයේ ඉපැයීම් සියයට 4 කින් පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. මෙය විශාල වශයෙන් ම තේ සහ රබර්වලින් ලත් ඉපැයීම් පිළිවෙලින් සියයට 3 කින් සහ සියයට 20 කින් පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලය විය. කෙසේ නමුත් සුළු කෘෂිකාර්මික හෝග අපනයනයන්ගේ ඉපැයීම් සියයට 16 ක වැඩිවීමක් ද පොල් නිෂ්පාදන ඉපැයීම් හි ආන්තික වැඩිවීමක් ද දක්නට ලැබුණි. කෘෂිකාර්මික අපනයනයන්ගේ පංගුව අඩුවීමත් සමගම, මුළු අපනයනයන්ගෙන් පාරම්පරික වැටිලි හෝග අපනයනයන්ගේ සාපේක්ෂ පංගුව ද 1981 වසරේ පැවැති සියයට 51 සිට 1982 දී සියයට 47 දක්වා පහත වැටුණි. මෑත ඉතිහාසයේ මෙම අංශයේ ඉපැයීම් මුළු අපනයන ඉපැයීම්වලින් අඩිකටත් වඩා අඩු වූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය විය. මේ අතර

කාර්මික අපනයනයන්ගේ පංගුව වැඩි වූ නමුත් එකී වැඩිවීම කාර්මික අපනයනයන්ගේ සියු වර්ධන අනුපාතයට වඩා පාරම්පරික අපනයනයන්ගේ අඩුවීම හේතුවෙන් සිදු වූ බව කිව හැකිය. මේ අනුව මුළු අපනයනයන්ගෙන් කාර්මික අපනයනයන්ගේ පංගුව වැඩිවීම විවිධාංගීකරණයක් ලෙස සැලකීම එතරම් දිරිගන්වන සුළු නැත. කෙසේ වුවද, සතුටුදයක ලක්ෂණය නම් සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයන්ගේ අපනයන ඉපැයීම් අඛණ්ඩ වැඩිවීම හා එහි මුළු ඉපැයීම් 1982 වසරේ දී පොල් නිෂ්පාදනවල අපනයන ඉපැයීම් අභිබවා යාමයි. මුළු අපනයනවලින් සියයට 30 කට දශක වෙමින් තේ තවදුරටත් ප්‍රධාන අපනයන ද්‍රව්‍යය ලෙස පැවතීණි.

කාර්මික අපනයනයන්ගේ ඉපැයීම්වල වර්ධනය, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් සහ වෙනත් කාර්මික අපනයන ඉපැයීම් පිළිවෙලින් සියයට 14 ක් සහ සියයට 63 ක වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. කෙසේ වෙතත් බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත අපනයනයන්ගේ සියයට 4 ක අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණි. මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ සාමාන්‍යයෙන් අපනයනය කරනු ලබන නැප්තා අතිරික්තය රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාව මගින් දේශීය වශයෙන් උපයෝජනයට ගැනීමයි. කාර්මික අපනයන අංශයේ සතුටුදයක ලක්ෂණයක් වූයේ 1982 දී අනිකුත් කාර්මික නිෂ්පාදනවල ඉපැයීම් සිත් ගන්නා ලෙස වර්ධනය වීමයි. සම්පූර්ණයෙන්ම පාරම්පරික නොවන අපනයන ද්‍රව්‍ය වූ සත්වාහාර, රසායනික ද්‍රව්‍ය, පාවහන්, සම්, රබර් සහ ලී භාණ්ඩ නිෂ්පාදන, පිහන් ගඩොල්, සහ කාර්මික උපකරණ යනාදියෙන් සමන්විත මෙම අංශයේ මුළු අපනයන ඉපැයීම් සියයට 4 සිට 7 දක්වා හෝ විගැහි වටිනාකම අනුව දශලක්ෂ 40 සිට විගැහි දශලක්ෂ 65 දක්වා වැඩිවිය.

1982 වසරේ තේ අපනයන වටිනාකම රුපියල් දශලක්ෂ 6,342 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 276) විය. රුපියල් වටිනාකම සහ විගැහි වටිනාකම අනුව තේ අපනයන වටිනාකම පහළ ගිය අතර විගැහි වටිනාකම අනුව 1981 වසරට වඩා සියයට 3 කින් අඩු විය. තේ නිෂ්පාදිත ප්‍රමාණය ද කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 188 දක්වා සියයට 10.6 කින් පහත වැටුණි. නිෂ්පාදනයේ මෙම අඩුවීම පිළිබිඹු කරමින් කොළඹ වෙන්දේසි පොළේ අලෙවි කරනු ලැබූ තේ ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 181 දක්වා සියයට 9 කින් අඩු වූ අතර ලන්ඩන් වෙන්දේසිවලදී අලෙවි කරන ලද ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රමාණය ද 1981 දී කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 10 සිට 1982දී කිලෝග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 4 දක්වා පහත වැටුණි. කෙසේවෙතත් මුළු අපනයන පරිමාව අඩු වූයේ ආන්තික වශයෙනි. 1982 වසරේ මුළු තේ අපනයන පරිමාව කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 181 ක් වූ අතර එය 1981 දී කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 183 ක් විය. මුළු තේ අපනයන පරිමාව මෑත වසර කිපය තුළදී පහත වැටෙමින් පැවතුණි. තේ අපනයන පරිමාවේ උපරිමය එනම් කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 213 ක ප්‍රමාණය 1975 වසරේ දී වාර්තා විය.

වසර තුළ අපනයනය කරනු ලැබූ මුළු තේවලින් සියයට 81 ක්ම නොග ස්වරූපයෙන් නැව්ගත කරනු ලැබීය. ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කරනු ලැබූ තේවල සාමාන්‍ය නැ.වි.ස. මිල 1982 වසරේ දී කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 35.03 (විගැහි 1.52) ක් වූ අතර එය පසුගිය වසරේ ලැබූ මිලට වඩා ආන්තික අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය. කෙසේවෙතත්, කොළඹ වෙන්දේසිවලදී අලෙවි වූ තේ කිලෝග්‍රෑමයක සාමාන්‍ය මිල 1981 දී රුපියල් 18.10 සිට 1982 දී රු. 23.44 දක්වා සියයට 30 කින් කැපීපෙනෙන ලෙස වැඩි විය. පසුගිය වසර හා සසඳන විට කොළඹ වෙන්දේසිවල මිල ඉහළ යාම 1982 වසර සඳහා අදාළ තේ අපනයන බදු අඩුවීමේ හේතුවෙන් සිදු වූ බව පැහැදිලි කළ හැකිය. ලන්ඩන් වෙන්දේසිවලදී අලෙවි කරනු ලැබූ ශ්‍රී ලංකා තේ කිලෝග්‍රෑමයක මිල 1981 වසරට වඩා සියයට 14 ක වැඩිවීමක් පෙන්වමින් කිලෝග්‍රෑමයක් පැන්ස 107 ක් වූවත්, පරිමාව අඩුවීමේ හේතුවෙන් වසරේ සාමාන්‍ය නැ.වි.ස. මිල කෙරෙහි වැදගත් බලපෑමක් ඇතිකිරීමට එය අපොහොසත් විය. නොග තේ (කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 8.00), ඇසුරුම් තේ (කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 6.50), තේ මලු (කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 1.00), ක්ෂණික තේ (කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 13.50) සහ කොළ තේ (කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 8.00) වශයෙන් සියළුම වර්ග සඳහා වූ අපනයන බදු වසර තුළ නොවෙනස්ව පැවතුණි.

1.35 සංඛ්‍යා සටහන
1980-1982 අපනයන සංයුතිය

කාණ්ඩය	විවිධාකම						මුළු අපනයනවල ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්		
	රුපියල් දශ ලක්ෂ			විගැහි දශ ලක්ෂ			1980	1981	1982
	1980	1981	1982(ඉ)	1980	1981	1982			
1. කෘෂිකාර්මික අපනයන	10 873	12,170	11,806	505	537	514	61.7	57.8	55.0
1.1 ජෛව	6,170	6,444	6,342	287	284	276	35.1	30.6	29.6
1.2 රබර්	2,590	2,889	2,323	120	127	101	14.7	13.7	10.8
1.3 පොල්	1,234	1,438	1,496	57	64	65	7.0	6.8	7.0
1.3.1 පොල් මද නිෂ්පාදිත	754	1,011	1,003	35	45	44	4.3	4.8	4.7
1.3.2 වෙනත්	480	427	494	22	19	21	2.7	2.0	2.3
1.4 සුළු කෘෂිකාර්මික වෝග(අ)	879	1,399	1,645	41	62	72	5.0	6.7	7.6
2. කාර්මික අපනයන (අ)(ආ)	5,814	7,296	8,271	270	322	360	33.0	34.7	38.5
2.1 රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	1,826	3,021	3,502	85	133	152	10.4	14.4	16.3
2.2 බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත	3,123	3,375	3,280	145	149	143	17.7	16.0	15.3
2.3 වෙනත්	865	900	1,489	40	40	65	4.9	4.3	7.0
3. බනිජමය අපනයන	805	792	859	37	35	37	4.5	3.8	4.0
3.1 මැණික් (ආ)	664	633	685	31	28	30	3.8	3.0	3.2
3.2 වෙනත්	141	159	174	6	7	7	0.7	0.8	0.8
4. වර්ග නොකළ අපනයන (ඇ)	103	785	518	5	35	23	0.6	3.8	2.5
මුළු අපනයන (ආ)	17,595	21,043	21,454	818	928	934	100.0	100.0	100.0

මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේගුව,
රාජ්‍ය මැණික් සංස්ථාව,
ලංකා බනිජතෙල් සංස්ථාව.

(අ) විශාල පරිමාවක් ආවරණය වන පරිදි තෝරාගත් අධිතමයන් සංශෝධනය කර ඇත.

(ආ) ගලපන ලද.

(ඇ) ප්‍රති-අපනයන ඇතුළත්ය.

(ඈ) 1982 දී රේගුව විසින් සංශෝධිත, කැඩී සටහනක් ලැබී නොමැති, රුපියල් දශ ලක්ෂ 458 ක (විගැහි දශ ලක්ෂ 20) අපනයන ඇතුළත්ය.

(ඉ) නාවකාලික.

පරිවෘත්තය: 1980 විගැහි-1 = රු. 21.51
1981 විගැහි-1 = රු. 22.67
1982 විගැහි-1 = රු. 22.98

වසර තුළ රුපියල් දශලක්ෂ 2,323 (විගැහි දශලක්ෂ 101) ක් වූ රබර් අපනයන ඉපැයීම් පසුගිය වසරට වඩා සියයට 20 ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කර, අපනයන පරිමාව මෙන්ම සාමාන්‍ය අපනයන මිල ද අඩු විය. 1982 වසරේ රබර් නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 125 ක් පමණ ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, මෙය පසුගිය වසරේ නිෂ්පාදනයට වඩා කිලෝග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 1 ක පමණ වැඩිවීමකි. අපනයන පරිමාව 1981 දී කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 133 සිට 1982 දී කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 131 දක්වා අඩුවූ අතර සාමාන්‍ය නැ.වි.ස. මිල 1981 දී කිලෝ ග්‍රෑම්යක් රුපියල් 21.80 (විගැහි 0.96) සිට 1982 දී කිලෝග්‍රෑම්යක් රු. 17.68 (විගැහි 0.77) දක්වා සියයට 19 කින් පහත වැටුණි. රබර් වෙළෙඳාමේ විවිධ ස්ථානයන්හි තොග ප්‍රමාණයන් ද සාපේක්ෂ වශයෙන් වසර තුළදී තවදුරටත් අඩු මට්ටමක රැඳී තිබුණි.

කාර්මික රටවල ආර්ථික පසුබෑස්ම නිසා ඉල්ලුම අඩුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ පොළේ රබර් මිල තියුණු ලෙස පහත වැටීමෙන් වසර තුළදී රබර් කර්මාන්තය බරපතල ගැටළුවලට මුහුණ පාන ලදී. මෙයට අමතරව, ලෝක රබර් තොග සංචිතය ද ලෝක නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 40 ක පමණ ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවැතිණි. 1981 දී පිහිටුවන ලද ජාත්‍යන්තර ස්වභාවික රබර් සංවිධානය (ජා.ස්.වාර.ස.), 1982 දී ස්වභාවික රබර් වොන් 2,60,000 ක් මිලදී ගෙන වෙළෙඳ පොළට මැදිහත් විය. ජාත්‍යන්තර ස්වභාවික රබර් සංවිධානයේ

තොග හැසිරවීම් මගින් මිළ පහත වැටීම් යම්කිසි ප්‍රමාණයකට සීමා කරනු ලැබුවත් පවත්නා අයහපත් ලෝක ආර්ථික තත්ත්වය නිසා රබර් මිළ යහපත් අතට නොහැරුණි. 1982 ශ්‍රී ලංකා චීන වෙළෙඳ සංධානයේ භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමයක් සඳහන් නොවීමෙන් ඒ හේතුවෙන් යම්කිසි නිශ්චිත රබර් ප්‍රමාණයක් චීන මහජන සමූහාණ්ඩුව විසින් මිළදී ගැනීම සඳහා ඉඩ පහසුකම් නොසලසා තිබීමෙන් ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1981 දී මහජන චීන සමූහාණ්ඩුවට අපනයනය කරනු ලැබූ රුපියල් දශලක්ෂ 809 ක වටිනාකමින් යුත් කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 35.2 ක රබර් ප්‍රමාණය, 1982 වසරේ දී රුපියල් දශලක්ෂ 139 ක වටිනාකමින් යුත් කිලෝග්‍රෑම් දශලක්ෂ 8.2 ක ප්‍රමාණය දක්වා පහත වැටුණි. වසර තුළ රබර් අපනයන බදු නොවෙනස්ව පැවතුණි.

1982 පොල් නිෂ්පාදිත අපනයන වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,496 (විගැහි දශලක්ෂ 65) දක්වා ආන්තිකව වැඩි විය. මෙය මුළුමනින්ම පොල් අතුරු නිෂ්පාදිතවලින් ලත් අපනයන ඉපැයීම් වැඩිවීම නිසා සිදු වූ අතර පොල් මද නිෂ්පාදිත අපනයන වටිනාකම පහත වැටුණි. පොල් නිෂ්පාදනයේ සැලකිය යුතු වැඩිවීම නිසා අපනයන පරිමාවේ සියයට 42 ක සිත්ගන්නා-සුළු වැඩිවීමක් වාර්තා වී තිබියදීත් පොල් මද නිෂ්පාදිත අපනයන වටිනාකම පහත වැටුණි ගෙඩි ගණනින් මිනුම් විට කපාපු පොල්, පොල්තෙල් සහ කොප්පරා අපනයන පරිමාව 1981 දී ගෙඩි දශලක්ෂ 401 සිට 1982 දී ගෙඩි දශලක්ෂ 569 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. කෙසේ වෙතත් කැමට ගන්නා ලාභ තෙල් වර්ග යුලහවීමේ හේතුවෙන් වසර තුළ පොල් නිෂ්පාදිත සඳහා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ පොළේ මිළ ගණන් එතරම් හිතකර නොවීය. කපාපු පොල් අපනයන ආදායම් අඩුවූ අතර, පොල් තෙල් සහ කොප්පරා අපනයන ආදායම වැඩි විය. පොල් මද නිෂ්පාදිතයන්ගේ සාමාන්‍ය අපනයන මිළ, 1981 දී ගෙඩියක් රු. 2.52 සිට 1982 වසරේදී රු. 1.76 දක්වා කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු විය. එහෙත් පොල් අපනයන පරිමාවේ සැලකිය යුතු වැඩිවීම, 1982 වසරේ පොල් නිෂ්පාදන අපනයන ආදායම එම තත්ත්වයේම රඳවා ගැනීමට විශාල වශයෙන් උපකාරී විය. වසර තුළ පොල් නිෂ්පාදන අපනයන තවදුරටත් නිදහස්ව පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, මෙම වාර්තාවේ අන් තැනෙක සඳහන් වන පරිදි වසරේ පසු භාගයේදී අපනයන වෙළෙඳපොල ආරක්ෂා කර ගැනීමට පොල් තෙල් සහ කපාපු පොල් සඳහා මිළ සහන යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමට සිදු විය.

ප්‍රධාන අපනයන හෝග තුනෙහි අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය අධෛර්යමත් තත්ත්වයක පවතින අතරතුර, සුළු කෘෂිකාර්මික ආදායම ප්‍රසංශනාත්මක වර්ධනයක ලකුණු පෙන්වීය. මෙම නිෂ්පාදනයන්ගේ අපනයන ආදායම 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 1,399 (විගැහි දශලක්ෂ 62) සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,645 (විගැහි දශලක්ෂ 72) දක්වා විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 16 ක වැඩිවීමක් පෙන්වීය. කෝපි, පුවක්, තලඇට, බුලත්, පැපොල් කිරි, අළුත් එළවළු සහ පළතුරු යනාදියෙහි අපනයන ඉපැයීම් ඉහළ ගිය අතර, කජු, ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කරාබු නැටි, කරදම්බු, දුම්කොළ සහ තෙල් ලබා ගන්නා ඇට වර්ග යනාදියෙහි අපනයන ඉපැයීම් පහත වැටුණි. කෙසේවෙතත් මෙම නිෂ්පාදිතයන්ගේ අපනයන මිළ සාපේක්ෂකව යහපත් තත්ත්වයක පැවතුණි.

කාර්මික අපනයන ඉපැයීම් 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 7,296 (විගැහි දශලක්ෂ 322) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 8,271 (විගැහි දශලක්ෂ 360) දක්වා විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 12 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවිය. සංවර්ධිත රටවල් විසින් පනවන ලද සලාක සීමාවන් තිබියදී පවා රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් අපනයන ඉපැයීම් 1981 වසරේ දී රුපියල් දශලක්ෂ 3,021 (විගැහි දශලක්ෂ 133) සිට 1982 වසරේදී රුපියල් දශලක්ෂ 3,502 (විගැහි දශලක්ෂ 152) දක්වා වැඩි විය. රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් අපනයන ඉපැයීම් 1982 වසරේ මුළු අපනයන ඉපැයීම්වලින් සියයට 16 ක් විය. මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසම යටතට ගැනෙන රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් කර්මාන්තයන්ගේ අපනයන ඉපැයීම් රුපියල් දශලක්ෂ 1,300 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 57) පමණ වෙනැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

මූල අතීතයේ පැවති නැඹුරුවට විරුද්ධව යමින් ඛනිජතෙල් නිෂ්පාදන, ප්‍රධාන වශයෙන්ම මුහුදු බංකර, ගුවන් යානා ඉන්ධන, නැප්තා සහ ඉන්ධන තෙල් යනාදියේ අපනයන ඉපැයීම් 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 3,375 (විගැහි දශලක්ෂ 149) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 3,280 (විගැහි දශලක්ෂ 143) දක්වා පහත වැටිණි. මීට විශාල වශයෙන් හේතුවූයේ 1982 වසරේ නැප්තා අපනයන පරිමාව පහත වැටීමයි. යුරියා නිෂ්පාදනය සඳහා රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව විසින් නැප්තා විශාල ප්‍රමාණයක් දේශීය වශයෙන් පාවිච්චි කිරීම නැප්තා අපනයන පරිමාව අඩුවීමට හේතුවිය. රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් සහ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන වෙනුවෙන් කරන ලද ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ඉහළ මට්ටමක පැවතීම නිසා මෙම අංශයේ ශුද්ධ විදේශ විනිමය ඉපැයීම්, කෘෂිකාර්මික හා ඛනිජමය වැනි අනෙකුත් අපනයනවලට වඩා ඉතා පහළ මට්ටමක පැවතිණි. මෙම අයිතමයන් දෙක හැරුණු විට, අනෙකුත් කාර්මික අපනයන ඉපැයීම් 1981 දී වූ රුපියල් දශලක්ෂ 900 (විගැහි දශලක්ෂ 40) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 1,489 (විගැහි දශලක්ෂ 65) දක්වා සියයට 63 කින් සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩි වූයේ, මුළු අපනයනවලින් 1981 වසරේදී එහි කොටස වූ සියයට 4 සිට 1982 දී ආසන්න වශයෙන් සියයට 7 දක්වා ප්‍රසාරණය වෙමිනි.

ඛනිජමය අපනයන ඉපැයීම් 1981 දී පැවති රුපියල් දශලක්ෂ 792 (විගැහි දශලක්ෂ 35) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 859 (විගැහි දශලක්ෂ 37) දක්වා වැඩි වූ අතර, මැණික් අපනයන ඉපැයීම් රුපියල් දශලක්ෂ 685 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 30) වූයේ රුපියල් දශලක්ෂ 52 ක වැඩිවීමක් පෙන්වමිනි. කෙසේ වෙතත්, මැණික් අපනයන ඉපැයීම්වලට, ආනයනය කර කපා ගත යුතු ප්‍රති-අපනයනය කළ දියමන්ති වටිනාකම ද අන්තර්ගතය.

1982 වසරේ අපනයන අංශයේ සමස්ත හැසිරීම එතරම් සතුටුදයක නොවීය. අපනයන වර්ධන අනුපාතිකය සියයට 11 ක් පමණ වේගයේ බලාපොරොත්තු වුවද, එහි වර්ධනය සියයට 1 වත් අඩු විය. දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින සානුබල සැලකිල්ලට ගත් විට, අපනයන අංශයේ දියුණු නොවී පවත්නා ස්වභාවය අවධානයට යොමු විය යුතු කරුණකි. ප්‍රධාන අපනයන ද්‍රව්‍යයන් දෙකෙහිම අපනයන පරිමාව අඩුවූ අතර, ඒවායේ අපනයන මිල ගණන් ද අසහපත් විය. පොල් මද නිෂ්පාදන අපනයන පරිමාවෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණද, මිළ උපනතීන් අනුව රටට උපරිම ප්‍රයෝජන ලබාගත නොහැකි විය. මැණික් අපනයන වටිනාකමෙහි වැඩිවීම දියමන්ති ප්‍රති-අපනයනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් විය. එවැනි දියමන්ති ප්‍රති-අපනයන සහ ඇඟළුම් අපනයන ඉපැයීම් දළ පදනමක් මත (ඒවායෙහි අන්තර්ගත ඉහළ ආනයන සංයුතිය ද ඇතුළුව) වාර්තා නොකළෙහි නම්, 1982 වසරේ අපනයන අංශයේ වර්ධනය සෘණ අගයක් විටට බොහෝ සෙයින් ඉඩ තිබුණි. මෙම උපනතීන් අපනයන අංශය වර්ධනය කිරීමේ කිසියම් නිවැරදි ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමේ අත්‍යාවශ්‍යතාවය පැහැදිලි කරයි. එසේ වුවත් වැඩි අවධානයක් යොමු කළ හැකි අංශ ලෙස සැලකිය හැකි මුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන හා අනෙකුත් කාර්මික අපනයනයන්හි පෙන්වුම් කරන ලද වර්ධනයන් ඉතා සිත් ගන්නා සුළුය.

ආනයන

1982 වසරේ මුළු ආනයන වියදම (ගලපන ලද දත්ත) රුපියල් දශලක්ෂ 5,364 ක (විගැහි දශලක්ෂ 212) හෝ විගැහි අනුව සියයට 13 ක වැඩිවීමක් පෙන්වුම් කරමින්, රුපියල් දශලක්ෂ 41,946 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 1,826) විය. 1981 දී ආනයන වියදම රුපියල් දශලක්ෂ 36,582 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 1,614) වූ අතර විගැහි වටිනාකම අනුව එම වසර තුළ ආනයන වර්ධන වේගය සියයට 2 ක් විය. අන්තර් භාණ්ඩ කාණ්ඩයෙහි ඛනිජ තෙල් ආනයනයන් වැඩිවීමත්, ආයෝජන කාණ්ඩයෙහි නැව් සහ ගුවන් යානා ඇතුළත් කිරීමත් 1982 දී අපනයන වටිනාකම ඉහළ යාමට හේතු විය. නැව් සහ ගුවන් යානා ආනයන හැරුණු විට අනෙකුත් ආනයන වටිනාකම රුපියල් දශලක්ෂ 1,908 (විගැහි දශලක්ෂ 83) ක හෙවත් සියයට 4 ක වර්ධනයක් පෙන්වීය. වසර තුළ මුළු අපනයන ඉපැයීම්, මුළු ආනයන වියදමෙන් සියයට 51 ක් පමණක් විය. ආනයන මිළ දර්ශකයට අනුව ආනයන මිළ සියයට 10 න් වැඩි වූ අතර ආනයන පරිමා දර්ශකයෙන් දක්වෙන පරිදි ආනයන පරිමාව සියයට 2 න් වැඩිවිය. ආනයනය කරන ලද නැව් සහ ගුවන් යානා ද වැඩි වූ ඛනිජ තෙල් ආනයනයන් ද, රේගු වාර්තාවේ සඳහන් නොවන නිසා ආනයන දර්ශක ගණනය කිරීමේ දී ඒවායේ වටිනාකම අඩංගු වී නැත.

1.36 සංඛ්‍යා සටහන
1980-1982 ආනයනයන්හි අවසන් උපයෝජන වර්ගීකරණය

කාණ්ඩය	වටිනාකම්						මුළු ආනයනයන්ගේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්		
	රුපියල් දශ ලක්ෂ			විගැහි දශ ලක්ෂ			1980	1981	1982
	1980	1981	1982	1980	1981	1982			
1. පාරිභෝගික භාණ්ඩ	10,158	9,219	8,601	472.1	406.7	374.3	29.9	25.2	20.5
1.1 ආහාර සහ පාන වර්ග	6,408	4,888	3,546	297.8	215.6	154.3	18.9	13.4	8.4
1.1.1 සහල්	882	992	925	41.0	43.8	40.3	2.6	2.7	2.2
1.1.2 පිටි	1,825	28	62	84.8	1.2	2.7	5.4	0.1	0.1
1.1.3 සීනි	2,026	2,826	955	94.2	124.7	41.6	6.0	7.7	2.3
1.2 රෙදිපිළි සහ ඇඟළුම්	1,721	2,334	2,167	80.0	103.0	94.3	5.1	6.4	5.2
1.3 වෙනත්	2,029	1,997	2,888	94.3	88.1	125.7	6.0	5.5	6.9
2. අන්තර් භාණ්ඩ	15,522	19,275	21,640	721.4	850.3	941.8	45.7	52.7	51.6
2.1 බන්ධන තෙල්	8,090	9,958	12,274	376.0	439.3	534.2	23.8	27.2	29.3
2.2 පොහොර	1,339	1,202	560	62.3	53.0	24.4	3.9	3.3	1.3
2.3 රසායනික ද්‍රව්‍ය	544	663	729	25.3	29.2	31.7	1.6	1.8	1.7
2.4 කිරිඟු	575	1,697	1,787	26.7	74.9	77.8	1.7	4.6	4.3
3. ආයෝජන භාණ්ඩ	8,144	7,956	11,591	378.5	351.0	504.5	24.0	21.7	27.6
3.1 යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ	4,212	3,876	3,964	195.8	171.0	172.5	12.4	10.6	9.5
3.2 ගමනාගමන උපකරණ (ඇ)	2,421	2,229	5,529	112.5	98.3	240.6	7.1	6.1	13.2
3.3 ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය	610	525	557	28.4	23.2	24.2	1.8	1.4	1.3
4. වර්ග නොකරන ලද	118	132	114	5.5	5.8	5.0	0.3	0.4	0.3
මුළු ආනයන (ඇ)	33,942	36,582	41,946	1,577.5	1,613.8	1,825.6	100.0	100.0	100.0

(අ) සංශෝධිත.
(ආ) තාවකාලික.
(ඇ) රේඛ වාර්තාවේ සඳහන් නොවූ ගුවන්යානා සහ නැව් ආනයන වටිනාකම් ද ඇතුළත්ය.
(ඈ) ගලපන ලද.

මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේගුව,
ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව,
ලංකා පොහොර සංස්ථාව සහ
වෙනත් ප්‍රධාන ආනයනකරුවෝ,
ලංකා බන්ධන තෙල් සංස්ථාව,
සීමාසහිත එයාර් ලංකා,
ලංකා නැව සංස්ථාව.

මූල කාලයේ දී දක්නට ලැබුණු ආනයන සංයුතියේ ව්‍යුහාත්මක වෙනස, එනම් ආයෝජන සහ අන්තර් භාණ්ඩ කාණ්ඩයන්හි ඒකාබද්ධ පංභුව තවදුරටත් වැඩිවීම විමර්ශනයට භාජනය වූ වසර තුළ දී ද දක්නට ලැබුණි. මුළු ආනයනවලින් පාරිභෝගික භාණ්ඩවල පංභුව 1981 දී සියයට 25 සිට විවරණයට භාජනය වූ වසරේ දී සියයට 21 දක්වා ප්‍රතිශතක 4 කින් පහත වැටුණි. මෙ අතර අන්තර් භාණ්ඩ කාණ්ඩයෙහි පංභුව ද ආන්තික වශයෙන් සියයට 53 සිට සියයට 52 දක්වා අඩුවූ අතර ආයෝජන භාණ්ඩ කාණ්ඩයෙහි පංභුව සියයට 22 සිට සියයට 28 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. ගමනාගමන උපකරණ (නැව් සහ ගුවන් යානා) ආනයන වැඩිවීමෙන් ආයෝජන කාණ්ඩය ප්‍රසාරණය වීම අනෙකුත් ආනයන කාණ්ඩයන්හි පංභු අඩු කරන ලදී.

විවරණයට භාජනය වන වසරෙහි ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකම පසුගිය වසරේදී රුපියල් දශලක්ෂ 7,956 (විගැහි දශලක්ෂ 351) සිට රුපියල් දශලක්ෂ 11,591 (විගැහි දශලක්ෂ 505) දක්වා සියයට 44 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. ගමනාගමන උපකරණ ආනයන වියදම 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 2,229 (විගැහි දශලක්ෂ 98) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 5,529 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 241) දක්වා වැඩි විය. මෙයින් රුපියල් දශලක්ෂ 999 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 44) නැව් පහක් ආනයනය සඳහාද, රුපියල් දශලක්ෂ 2,457 ක් (විගැහි දශ

ලක්ෂ 107) ගුවන් යානා දෙකක් ආනයනය සඳහා ද විය. ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයෙන් අඩක් පමණ ගමනාගමන උපකරණ වූ අතර මුළු ආනයනවලින් එහි කොටස සියයට 13 ක් පමණ විය. යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය ආනයනයන් ආන්තික වශයෙන් වැඩි වූ අතර, මුළු ආනයනයන්ගෙන් ඒවායේ කොටස අඩු විය. කෙසේ වෙතත් අනෙකුත් ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනය වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

විවරණයට භාජනය වන වසර තුළ අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකම රුපියල් දශලක්ෂ 21,640 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 942) වූයේ පසුගිය වසරේ වාර්තාගත වටිනාකම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 19,275 (විගැහි දශලක්ෂ 850) ට වඩා සියයට 11 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරමිනි. කෙසේ වෙතත් විවරණයට භාජනය වන වසර තුළ මුළු ආනයනවලින් අන්තර් භාණ්ඩ පංගුව සියයට 53 සිට සියයට 52 දක්වා සහන වැටුණි. ඛනිජ තෙල් ආනයන වියදම් 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 9,958 (විගැහි දශලක්ෂ 439) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 12,274 (විගැහි දශලක්ෂ 534) දක්වා සියයට 22 කින් ඉහළ ගිය අතර, එය මුළු ආනයනවලින් සියයට 29 ක්ද, අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකමෙන් සියයට 57 ක්ද ගණනය කළේය. 1982 වසර තුළ මුළු අපනයන ආදායමින් සියයට 57 ක් ඛනිජ තෙල් ආනයනය සඳහාම පමණක් යෙදවීම සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණකි. තිරිඟු ඇට සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය වියදම් පිළිවෙලින් රුපියල් දශලක්ෂ 1,787 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 78) සහ රුපියල් දශලක්ෂ 729 ක් (විගැහි දශලක්ෂ 32) වෙමින් ආන්තික වැඩිවීම් පෙන්නුම් කරන, පොහොර ආනයන වියදම් රුපියල් දශලක්ෂ 560 (විගැහි දශලක්ෂ 24) දක්වා පසුගිය වසරේ ආනයනයන්ගෙන් අඩකටත් වඩා පහත වැටුණි. මෙකී පහත වැටීමට රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ යූරියා නිෂ්පාදනය හේතු විය.

විවරණයට භාජනය වන වසරේ පරිභෝජන භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,601 ක් (විගැහි දශ ලක්ෂ 374) වූ අතර, පසුගිය වසරේ වාර්තාගත වටිනාකම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,219 ට වඩා සියයට 8 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය. 1981 සහ 1982 වසර දෙකෙහිම පරිභෝජන භාණ්ඩ ආනයනය නිරපේක්ෂ මෙන්ම සාපේක්ෂ වශයෙන්ද අඩු විය. 1982 වසරේ මෙම කාණ්ඩයේ සාපේක්ෂ පංගුව සියයට 25 සිට සියයට 21 දක්වා හෙවත් ප්‍රතිශතක 4 කින් පහත වැටුණි. ආහාර සහ පාන වර්ග සඳහා වූ වියදම රුපියල් දශලක්ෂ 4,888 (විගැහි දශලක්ෂ 216) සිට රුපියල් දශලක්ෂ 3,546 (විගැහි දශ ලක්ෂ 154) දක්වා සියයට 28 කින් අඩු වූ අතර සහල් සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය ද ආන්තික වශයෙන් අඩු විය. ගලපන ලද දත්තයනට අනුව සීනි සඳහා වූ වියදම 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 2,826 සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 955 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. සීනි ආනයන වටිනාකම පහත වැටීමට ආනයන මිල අඩුවීම මෙන්ම ආනයන පරිමාවේ අඩුවීම ද හේතු විය. රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් ආනයනයන්හි වටිනාකම ද ආන්තික වශයෙන් අඩු වූ අතර අනෙකුත් පරිභෝජන භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකම දැඩි විය.

නිෂ්කාශණ අවස්ථාවේ දී ගෙවීම් මාධ්‍යය අනුව රේගුව මගින් ආනයනයන් වර්ග තොකරනු ලබන හෙයින් ආධාර මත කරනු ලබන ආනයන පිළිබඳ වෙනම වාර්තා ලබාගත නොහැකිය. කෙසේ වෙතත්, විදේශාධාර පිළිබඳ ඇති තොරතුරු මත මුළු ආනයනවලින් සැලකිය යුතු කොටසක් වන ආධාර ආනයනයන් දළ වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කළ හැකිය.¹ මෙම පදනම මත 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 5,940 (විගැහි දශලක්ෂ 262) ක් වූ ආධාර ආනයන වටිනාකම 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 7,194 (විගැහි දශලක්ෂ 313) ක් යයි ඇස්තමේන්තු කළ හැකිය. ඒ අනුව මුළු ආනයනවල ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ආධාර ආනයනයන්හි ප්‍රමාණය 1981 සියයට 16 සිට 1982 වසරේදී සියයට 17 දක්වා වැඩි විය.

1. යෝජනා ක්‍රම ආධාරවලින් 75% ක්ද, සම්පූර්ණ වශයෙන් ද්‍රව්‍යාධාර ද, ආහාර ආධාර සහ ජා.මු.අ. භාරකාර අරමුදල් ණය ද එකතු වීමෙන් ආධාර ආනයනයන්හි වටිනාකම සැකසී ඇත. ආධාර ඇස්තමේන්තු, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ විදේශ සම්පත් අංශයේ පවත්නා වාර්තා මත පදනම් වී ඇත.

1.37 සංක්‍රීය සටහන
1982 - ප්‍රධාන ආනයනයන්හි පරිමාව

(මෙලික් වෙන්)

මාසය	සහල්	කිරිඟු	සීනි	බේෂ තෙල් (බොර තෙල්)	පොහොර
ජනවාරි ..	—	21,000	3,852	240,565	11,089
පෙබරවාරි ..	—	32,000	11,080	213,282	...
මාර්තු	66,458	5,143	29,351	16,044
අප්‍රේල් ..	—	—	5,225	234,080	20,005
මැයි ..	19,398	72,387	30,375	29,451	5,081
ජූනි ..	9,301	28,350	9,163	257,776	10,001
ජූලි ..	14,316	115,314	10,900	190,852	19,023
අගෝස්තු ..	18,458	—	6,400	58,879	21,018
සැප්තැම්බර් ..	5,897	—	15,451	244,790	15,699
ඔක්තෝබර් ..	—	—	12,550	60,895	5,449
නොවැම්බර් ..	18,407	—	1,000	351,193	...
දෙසැම්බර් ..	13,558	...	8,965	29,429	17,306
එකතුව (අ) (ආ)	173,254	494,850	133,518	1,940,543	180,035

මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේඛව,
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

(අ) ගලපහ ලද.

(ආ) රේඛව විසින් පසුව කරන ලද ගැලපීම් නිසා මාසික දත්තයන්හි එකතුව වාර්ෂික මුළු එකතුවට සමාන නොවේ.

විදේශ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තිය

1982 දී විදේශ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තියේ සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවූ අතර, ආර්ථික ප්‍රසාර-ණය සඳහා වූ වැඩපිළිවෙලෙහි වැදගත් අංශයක් ලෙස 1977 දී හඳුන්වා දුන් විවෘත වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. අපනයන ව්‍යුහය විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා පාරම්-පරික හා පාරම්පරික නොවන දෙඅංශයේ ම අපනයනයන්ට ආධාර ලබා දෙන ලදී. මීට අතිරේකව අපනයනයන්හි දේශීය එකතු කළ අගය වැඩි කිරීමේ අදහස ඇතිව අමු ද්‍රව්‍ය සැකසුම් කර්මාන්තයන් බලධාරීන්ගේ විශේෂ අවධානයට යොමු විය. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වර්ෂය හා සසඳන විට 1982 දී අපනයන හා ආනයන අංශයන්හි පෙන්නුම් කරන ලද වර්ධනයන් එතරම් සතුටුදායක නොවීය. අපනයන ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම බාහිරාවලෝක වර්ධන ප්‍රයත්නයේ මූලික අවශ්‍යතාවයක් වුවද, අපනයන වර්ධන වේගය සැලකිය යුතු ලෙස පහත බසින ලදී. ඒ සමගම, 1982 දී ආනයන වර්ධන අනුපාතිකය 1981 පැවති ආන්තික වර්ධනය හා සසඳන විට වෙනස් විය. වෙනත් අවුරුදුවලදී මෙන් ආනයන හා අපනයන අතර පරතරය පියවීම සඳහා විදේශීය සම්පත් යොදා ගන්නා ලදී. මෙසේ නොකඩවා පුළුල් වන වෙළෙඳ පරතරය අවධානයට යොමුවිය යුතු වැදගත් කරුණකි.

රටේ වෙළෙඳ කටයුතුවල මට්ටම් තීරණය කිරීමේ ප්‍රධාන නිර්ණායකයකු වශයෙන් ණය සැපයුම සලකන ලදී. එමනිසා, ප්‍රමුඛ අංශවලට ණය ගලායාමට සැලැස්වීමේ අදහස ඇතිව, ණය දෙන ආයතනවලින් අනුමත කරනු ලබන ණය ප්‍රමාණය හා ඒවායේ දිශාවන් හැසිරවීමට මහ බැංකුව මැදිහත් වූ අතර, සමස්ත ඉල්ලුම යහපත් මට්ටමක පවත්වාගෙන යාමට ද කටයුතු කරන ලදී. ප්‍රමුඛ අංශවලට හැර ණය අනුමත කිරීම සීමා කිරීමට වාණිජ බැංකුවලින් ඉල්ලා සිටී අතර, අපනයන මූල්‍යකරණය සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලදී. අපනයනවලට ණය සැපයීම සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්තාවේ මුදල් හා බැංකු ක්‍රම පිළිබඳ කොටසෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත.

අපනයන දිරිගන්වන ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ ප්‍රධාන ආයතනය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය එහි කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යන ලදී. අමාත්‍යවරුන්ගෙන් සැදුම්ලත් අපනයන සංවර්ධන කමිටුවේ මගපෙන්වීම මත මෙම මණ්ඩලය අපනයන සම්බන්ධව ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වග කියන ලදී. ජාතික අපනයන සංවර්ධන සැලසුමක් පිළියෙල කිරීම සඳහා මණ්ඩලය මගින් පත්කරන ලද උපදේශක කමිටුව වසර තුළ නම කායාර්භාරයෙන් වැඩි කොටසක් නිම කරන ලදී. මධ්‍ය හා දිගු කාලීන ප්‍රාග්ධනය ලබාදීම පිණිස මණ්ඩලය අපනයන කරුවන්ට උදව් වූ අතර, තමන් ද නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ව්‍යාපාර තුනක රුපියල් දශ ලක්ෂ 3.4 ක ප්‍රාග්ධනය ආයෝජනය කරමින් සම්බන්ධ විය. රේඛ බදු ප්‍රතිදාන ක්‍රමය තවත් නිෂ්පාදන 50 කට ව්‍යාප්ත කළ හෙයින් ඒ යටතේ පැවති සම්පූර්ණ නිෂ්පාදන සංඛ්‍යාව 212 ක් දක්වා වැඩි විය. ප්‍රතිදාන වශයෙන් 1982 දී ගෙවන ලද මුදල 1981 දී වූ රුපියල් දශලක්ෂ 500 හා සසඳන විට රුපියල් දශලක්ෂ 703 කි. 1982 ගෙවන ලද මෙම සම්පූර්ණ මුදලෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 610 ක් ඇඟවීමේ අපනයන කරුවන්ට ගෙවනු ලැබීය. අපනයන ඉපයීම් වැඩිවීම මත පදනම් වූ අපනයන වර්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමය යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 114 ක මුදලක් ප්‍රදාන වශයෙන් අපනයන කරුවන්ට ගෙවා ඇති අතර, ඉන් වැඩිම ප්‍රමාණය වූ සියයට 39 ක් ඇඟවීමේ අපනයන කරුවන්ට ගෙවන ලදී. ග්‍රාමීය මට්ටමෙන් අපනයනය සඳහා නිෂ්පාදනය කිරීමේ සංකල්පය පෞද්ගලික සමාගම් දෙකක සහයෝගය ඇතිව ගම් දෙකක සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක විය.

අපනයන කරුවන් හා නිලධාරීන් අතර පොදු වැටහීමක් ඇති කර ගැනීම සඳහා වසර තුළ අපනයන කරුවන්ගේ සම්මේලන සැසි වාර 5 ක් පවත්වන ලදී. මෙය අපනයන කරුවන්ට ඇති බාධක හා දුෂ්කරතා වලක්වා ලීමටත්, අපනයන දියුණු කිරීමට දඳල කරුණු කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමටත් උදව් විය. අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදන කළමනාකරණ අංශය මගින් රබර්, තේ, පොල්, ගෙවතු නිෂ්පාදන, මසා නිම කළ ඇඳුම්, ලුහු ඉංජිනේරු කර්මාන්ත හා එකලස් කිරීමේ කර්මාන්ත, මැණික් හා රන් ආභරණ, අත්යන්ත්‍ර රෙදිපිළි හා මුහුදු නිෂ්පාදන වැනි තෝරාගත් නිෂ්පාදන වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩපිළිවෙලවල් සැලසුම් කර ඇත. ගැණුම්කරුවන් හා විකුණුම්කරුවන් අතර රැස්වීම් සහ වෙළෙඳ හා නාවික තොරතුරු සේවය නිෂ්පාදන සඳහා අපනයන වෙළෙඳ පොළවල් සොයාගැනීමට ද ආධාර විය.

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව විමර්ශිත වර්ෂය තුළදී අපනයන දිරි ගැන්වීම සඳහා අපනයන ණය සහතික කිරීම හා රක්ෂණ ලබාදීම නොකඩවා කරගෙන යනු ලැබීය. 1982 දී නව රක්ෂණ ඔප්පු 28 ක් නිකුත් කළ අතර, ඔප්පු 7 ක් කල්පිරීමෙන් නිමවෙන ලදී. වසර අවසානයේ දී, ඔප්පුවල සම්පූර්ණ වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 356 ක් වූ අතර, පසුගිය වසරේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 285 ක් විය. අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ ආධාර යටතේ ලැබුණු වාසිදායක තත්ත්වයන් අපනයන කරුවන්ට පිටරට ගැණුම්කරුවන් හා වෙළෙඳ පොළවල් සොයාගැනීමට ආධාර විය. 1982 වසර අවසන් වන විට රුපියල් දශ ලක්ෂ 963 ක් වටිනා ඇපකර 417 ක් වූ අතර, මෙයට වසරකට පෙර එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 749 ක් වටිනා ඇපකර 357 ක්ව තිබුණි. මෙම ආධාරවලට පූර්ව හා පශ්චාත් නැව්ගතකිරීම හා අපනයන ඇපකර ද ඇතුළත් විය. පසුගිය වසරවලදී මෙන්, දේශීය ආදායම් බදු පනත යටතේ අපනයනිකයින්ට සලසන ලද දිරි ගැන්වීම් 1982 දී ද ක්‍රියාත්මක විය. අපනයනය සඳහා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම පිරිවැටුම් බද්දෙන් තවදුරටත් නිදහස්ව පැවතිණි.

1982 වසර තුළ භාණ්ඩ කීපයක තීරු බදු වෙනස් කිරීම් හැරුණු විට, අපනයන හා ආනයන ප්‍රතිපත්තිවල සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. සියළුම ප්‍රධාන අපනයන නිදහස්ව පැවති අතර, භාණ්ඩ 19 ක් පමණක් බලපත්‍ර ක්‍රමයට යටත් විය. ආනයන ගැන සලකන විට, වසර ආරම්භයේ පැවති භාණ්ඩවලට අමතරව, මුද්‍රණ කඩදසි ආනයනය, ආනයන බලපත්‍ර යටතට ගෙන එන ලදී. කෙසේ වුවද, සමහර අපනයන පූර්ව අපනයන තත්ත්ව පරීක්ෂණයන්ට භාජනය විය. රබර් අපනයනය පෞද්ගලික අංශයට විවෘතව පැවති අතර, වසර තුළ තේ සහ රබර් අපනයන බදු නොවෙනස්ව පැවතිණි. සියළුම පොල් මද නිෂ්පාදන අපනයනය

සඳහා වූ අනුක්‍රමික පරිමාණ බදු ක්‍රමය ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ පොළේ මිල වෙනස්වීම්වලට අනුකූලව බදු ප්‍රමාණය ස්වයංක්‍රීයව වෙනස් වන පරිදි ක්‍රියාත්මක විය. මෙම බදු ක්‍රමය යටතේ ප්‍රධාන රේඛ අයකැම් විසින් ගණන් බලන ලද පරිදි බදු පැනවීම සඳහා අවම මිල වූ පොල් තෙල් මෙට්‍රික් ටොන් එකක නැ.වි.ස. මිල රුපියල් 13,100 ට අඩු වූ කල පොල් තෙල් සඳහා අපනයන බද්දක් නොවූ අතර කොප්පරා සහ කපාපු පොල් ටොන් එකක් සඳහා පිළිවෙලින් රුපියල් 7,250 ක සහ රුපියල් 3,500 ක බද්දක් ගෙවිය යුතු විය. පොල් ගෙඩි 1,000 ක් සඳහා වූ රුපියල් 1,000 ක අපනයන බද්ද රුපියල් 500 දක්වා අඩු කරන ලදී. 1982 ආරම්භ කරන ලද අනුක්‍රමික පරිමාණ බදු ක්‍රමය යටතේ පොල් පුත්තක්කු මෙට්‍රික් ටොන් 1 කට ගෙවිය යුතු අවම අපනයන බද්ද රුපියල් 300 ක් වූ අතර, දහ නොකැවූ රළු පොල් කෙඳි සඳහා බද්ද නැ.වි.ස. වටිනාකමින් සියයට 15 ක් විය. අන්තර් ජාතික වෙළෙඳ පොළේ පොල් තෙල් මිල පහත වැටීම සැලකිල්ලට ගෙන, 1982 අප්‍රේල් මාසයේදී මිල ආධාරක ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මීට අමතරව, 1982 සැප්තැම්බර් මාසයේ හඳුන්වා දෙන ලද කපාපු පොල් සඳහා වූ මිල ආධාර ක්‍රමය යටතේ, මෝල් කරුවන්ට අපනයනය සඳහා නිෂ්පාදනය කරන කපාපු පොල් මෙට්‍රික් ටොන් එකකට රුපියල් 1,000 ක සහනාධාරයක් ගෙවන ලදී. මෙය 1982 නොවැම්බර් මාසයේදී රුපියල් 2,000 දක්වා වැඩි කරනු ලැබීය. තලාතු මිනිරන් සඳහා සියයට 25 ක අපනයන බද්දක් වූ අතර, මෙක්සිකෝවෙ ගෙවුම් ශේෂ ප්‍රශ්න හේතුකොට ගෙන කුරුඳු වෙළෙඳාම මුහුණ පෑ අර්බුදකාරී තත්ත්වයන් මැද ද කුරුඳු සඳහා සියයට 5 සිට 10 දක්වා වූ අපනයන බද්දක් විය. මිල අඩුවීම් සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළයාම නිසා නිෂ්පාදකයන්ට සහන සැලසීමට ඇති සාමාන්‍ය දිරිගැන්වීම් විශාල සංඛ්‍යාවට අතිරේකව බදු අඩු කිරීම් හා මිල සහනාධාර ක්‍රම අවශ්‍ය විය. කෙසේ වුවද, නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම සලකන විට, දිගුකාලීන මිල ආධාර ක්‍රම, බදු අඩුකිරීම් හා විනිමය අනුපාතයේ වෙනස් කිරීම් මත රඳා සිටිය නොහැකි නිසා අපනයන ව්‍යාපාරයන්හි නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කළ යුතුව ඇත. දැඩි මිල අඩුවීම් වැළැක්වීමට හා අවම වශයෙන් ලෝක උද්ධමන වේගයට සරිලන පරිදි අපේ අපනයන සඳහා වඩා හොඳ මිල මට්ටම් ලබාගැනීමට ද ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතුය. මේ සඳහා විශේෂයෙන්ම නිෂ්පාදකයින් අතර දැඩි අන්තර් ජාතික සහයෝගීතාවයක් අවශ්‍ය වනු ඇත.

පසුගිය වසරේ මෙන්ම, සියයට 5 සිට 500 දක්වා වූ ආනයන බදු, ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඉලක්ක කරන ලදී. එනම්, ආදායම් වැඩි කිරීම හා දේශීය කර්මාන්තවලට ආරක්ෂාව සැලසීමත්ය. කෙසේ වුවද, අමුද්‍රව්‍ය හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර විශාල සංඛ්‍යාවක් සියයට 5 ක ආනයන බද්දකට යටත් වූ අතර, 1981 වසරේ වැඩි කාලයක් තුළ මෙය සියයට 12½ ක් විය. අනික් අතට, බයිසිකල්, කඩදැසි නිෂ්පාදන, මුද්‍රණ ඒකක, සුවද විලවුන්, සබන් සහ උළු වැනි තෝරාගත් භාණ්ඩ සමහරක ආනයන බදු වැඩි කරන ලදී.

දේශීය සීනි නිෂ්පාදකයින්ට සාධාරණ ලාභයක් ලබාදීම වස් සීනි ආනයන බද්ද 1982 සැප්තැම්බර් මාසයේදී කිලෝග්‍රෑම්යකට රු. 4.00 සිට රු. 5.50 දක්වා වැඩි කරන ලදී. මේ අනුව පාරිභෝගිකයාට සාධාරණ සිල්ලර මිලක් සහ ආනයනිකයාට සාධාරණ ලාභයක් ද ලබාගැනීමට කටයුතු සැලසිණි. සුදුසු තීරුබදු පිළිවෙත් නිර්දේශ කිරීම සඳහා උපදේශක මණ්ඩලයක් වශයෙන් ජනාධිපති තීරුබදු කොමිසම තවදුරටත් ක්‍රියාත්මකව පැවතුණි.

ඵලදායී ආරක්ෂණයක් මත පදනම් වූ ක්‍රමවත් තීරුබදු ව්‍යුහයක වැදගත්කම 1981 වාර්ෂික වාර්තාවේදීද අවධාරණය කරන ලදී. විමර්ශණයට භාජනය වන වසර තුළදී අවස්ථානුකූලව සමහර බදු වෙනස් කිරීම් සිදු කෙරුණි. කෙසේ වුවද, එක් අතකින් බදු ක්‍රමයක, අවශ්‍යතාවය හා එහි සුදුසු මට්ටම තීරණය කිරීම සඳහාත්, අනෙක් අතට ආරක්ෂණයේ ඵලවිපාක සහ සම්පත් අනිසි ලෙස බෙදීයාම වළක්වාලීම සඳහාත් සමස්ත තීරු බදු ව්‍යුහය පිළිබඳව පුළුල් විමර්ශණයක් කිරීම දිගුකාලීන සංවර්ධන අරමුණු ලඟා කර ගැනීම සඳහා නිසැකයෙන්ම වැදගත් වනු ඇත.

1981 දී ආනයනයන් ද ආවරණය වන පරිදි දීර්ඝ කරන ලද පිරිවැටුම් බද්ද, විමර්ශනයට භාජනය වන වසර තුළදී ද ක්‍රියාත්මක විය. මෙම බද්දේ වැදගත් ලක්ෂණයක් වූයේ එය, ආනයන මත පණවන ලද නව බද්ද, ව්‍යාපාරික පිරිවැටුම් බද්ද හා සමාන කිරීමයි. මේ අනුව රේගු බද්ද වෙන්ව ගත් කල, අවශ්‍යයෙන්ම භාණ්ඩ සඳහා සලසා ඇති ආරක්ෂණය නියෝජණය කරයි. ආනයනයන් සම්බන්ධයෙන් පිරිවැටුම් බදු සියයට 2 ක්, සියයට 5 ක්, සියයට 10 ක් වශයෙන් ප්‍රධාන අනුපාතික තුනකින් සමන්විත විය. කෘෂිකාර්මික ආනයන, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය, ආහාර, ධීවර යාත්‍රා, කපු රෙදිපිළි, බණිජ තෙල් නිෂ්පාදිත, ඖෂධ නිෂ්පාදිත සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදිත භාණ්ඩයන්, අවම බදු අනුපාතයට යටත් විය. අපනයන සංවර්ධන සෙස් බද්ද සමහර ආනයන සහ තෝරාගත් ඇතැම් අපනයන සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක විය.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ පරිපාලනමය රෙගුලාසිවලට යටත්ව මිශ්‍ර කිරීම, පැකට් කිරීම සහ තේ මලු නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය තේ, අපනයනය සඳහා පමණක් ආනයනය කිරීම නිදහස්ව පැවතුණි. 1981 දී ආනයනය කළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1.3 ක් වටිනාකමින් යුත් තේ කිලෝග්‍රෑම් 44,000 හා සසඳන විට මෙම වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1.3 ක වටිනාකමින් යුත් තේ කිලෝග්‍රෑම් 42,000 ක් ආනයනය කරන ලදී. සහල් සහ සීනි ආනයනය නිදහස්ව පැවති නමුදු, රටෙහි සහල් ආනයනවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මෙහෙයවන ලදී. කෙසේ වුවද, සීනි ආනයනය සඳහා පෞද්ගලික අංශය විශාල වශයෙන් සහභාගීවීම, ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ සීනි ආනයන පරිමාව 1981 මෙට්‍රික් ටොන් 1,68,000 සිට 1982 දී මෙට්‍රික් ටොන් 12,000 දක්වා අඩු වීමට හේතු විය. සංචාරකයින්, තානාපති නිලධාරීන්, සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයන්හි රැකියාවන්හි නියුක්ත විදේශිකයින් සහ විදේශයන්හි සිට පැමිණෙන ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා කොළඹ විවෘත කරන ලද කිරුබදුවලින් නිදහස් සාප්පු සංකීර්ණය මගින් 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 885 ක වටිනාකමින් යුත් භාණ්ඩ විකුණන ලදී.

1982 වසර තුළ, ආනයන නැව් බඩු මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.4 ක් සහ අපනයන නැව් බඩු මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 1.5 ක් හැසිරවූ ප්‍රධාන වරාය තුන 1981 දී හැසිරවූ ප්‍රමාණය ආනයන නැව් බඩු මෙට්‍රික් ටොන් 2.4 ක් සහ අපනයන නැව් බඩු මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 1.3 ක් විය. 1981 දී සියයට 18 ක් අසුරන ලද නැව් බඩු වූ අතර එය 1982 දී සියයට 26 ක් විය. මෙකී භාණ්ඩ හැසිරවීම සඳහා වැඩි දියුණු කරන ලද පහසුකම් කොළඹ වරායේදී සලසනු ලැබීය.

1982 දී ජාත්‍යන්තර රබර් ගිවිසුමෙහි සම්භාර තොග අරමුදලට ශ්‍රී ලංකාව රුපියල් දශ ලක්ෂ 136 කින් දයක විය. මෙම ගිවිසුමට අනුකූලව සම්භාර තොග කළමනාකරු වෙළෙඳ පොළට මැදිහත් වී වසර තුළ ටොන් 2,60,000 දක්වා වූ රබර් තොග මිලදී ගත් අතර එය මිල ආරක්ෂා කිරීමට ආධාරකාරී විය. ඉකුත් වසරේ දී මෙන් මේ වසරේදී ද ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු තේ නිපදවන රටවල් කිහිප වරක් රැස් වූ අතර, තේ පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමකට එළඹීමේ හැකියාවන් පිළිබඳව තේ ආනයනය කරන රටවල් සමගද සාකච්ඡා කරන ලදී. 1981 දී ශ්‍රී ලංකාව සාමාජිකත්වය ලැබූ ජාත්‍යන්තර කෝපි ගිවිසුම යටතේ 1982/83 කෝපි වර්ෂය සඳහා මෙට්‍රික් ටොන් 4,320 ක හෙවත් කෝපි මලු 72,000 ක අපනයන පංගුවක් ශ්‍රී ලංකාවට ලැබුණි. ශ්‍රී ලංකාව සහ මහජන චීන සමූහාණ්ඩුව අතර නව පස් අවුරුදු ගිවිසුම 1982 දී අත්සන් කරන ලදී. මෙය සාමාන්‍ය ස්වභාවයේ ගිවිසුමක් වූ අතර, වඩාත්ම වාසිදායී ජාතික සහන සැලසීමටත්, ගණුදෙනු සඳහා පරිවර්තන මුදල් භාවිතා කිරීමටත් ඉන් ඉඩ සැලසුණි. එනමුදු චීනයට කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 860 සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 175 දක්වා පහත වැටුණු අතර ශ්‍රී ලංකාවට චීනයෙන් කළ ආනයන රුපියල් දශ ලක්ෂ 686 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 872 දක්වා වැඩි විය. ආසියානු නිෂ්පාදන සංගමය මගින් සිදුකළ ගනුදෙනු-වල වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,176 ක් වූ අතර එය පෙර වර්ෂයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 180 ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය.

අභ්‍යන්තර වෙළෙඳාම

1982 වසරේ අභ්‍යන්තර වෙළෙඳාම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියේ අරමුණ වූයේද, 1977 දී හඳුන්වා දුන් ලිහිල් ප්‍රතිපත්ති අනුව යමින් අවශ්‍යයෙන්ම වෙළෙඳපොළ බලවේගයන්ගේ මග පෙන්වීම මත පදනම් වූ නිදහස් වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයක් පවත්වා ගැනීමය. පාරිභෝගිකයා මෙන්ම නිෂ්පාදකයා ආරක්ෂා කිරීම නිදහස් වෙළෙඳපොළ තරඟයෙන් ඉටු වෙතැයි අපේක්ෂා කරන ලදී. එමනිසා රාජ්‍ය අංශය හා පුද්ගලික අංශය අතර දැඩි තරඟකාරී පරිසරයක් බිහිකරනු ලැබූ අතර එතෙක් රාජ්‍ය අංශයේ සංවිධානයන්ට සතුව පැවති වෙළෙඳාමේ ඇතැම් ක්ෂේත්‍රයන් තුළට පුද්ගලික අංශයට ද ප්‍රවිශ්ඨ වීමට අවසර ලබා දුනි. වෙළෙඳපොළ බලවේගයන් අතර නිදහස් අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වය ඇති කරනු පිණිස දැඩි පාලන රෙගුලාසි ඉවත් කෙරිනි. බලධාරීන් විසින් වෙළෙඳපොළ කෙරෙහි කරන ලද බලපෑම් පිළිගත හැකි අවම මට්ටමකට සීමා කළ අතර ඉකුත් වසරේ මෙන්ම මිළ ක්‍රමය විකෘති නොවන අන්දමින් සම්භාර නොග පාලනය, පාරිභෝගික අවබෝධය සහ බලපෑමේ ශක්තිය වැඩි දියුණු කිරීම වැනි ශිෂ්ඨ ප්‍රයෝග ද ඉවහල් කරගනිමින් නිදහස් වෙළෙඳ ක්‍රියාකාරිත්වයට ඉඩ සලසන ලදී.

පාරිභෝගික සුභසිද්ධිය පිණිස මිරිස්, ලුනු සහ අර්තාපල් වැනි අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේ අධිකාරිය රාජ්‍ය අංශය වෙත දිගටම පැවැතියේය. විශේෂයෙන් තාවකාලික හිඟයක් ඇතිවූ විට ද අවාරයේදී ද මෙම භාණ්ඩ සීමිත ප්‍රමාණයන් ආනයනය කිරීමට රාජ්‍ය සංවිධාන වලට අවසර දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 1982 වසර තුළ සමුපකාර නොග වෙළෙඳ සංස්ථාව (ස.නො.ස.) විසින් සිදු කරන ලද මෙම භාණ්ඩ ආනයන පරිමාවන් සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩිවීම ඒවායේ මිලෙහි ස්ථාවරත්වයට ද මහ පැදුවේ ය.

අනෙක් අතට, පාලනයන් ඉවත් කර ඇති අවස්ථාවක, සාධාරණ තරඟකාරිත්වයක් දියුණු කිරීමටත්, සාධාරණ වෙළෙඳ සමාවාරයන් සහ සාධාරණ භාණ්ඩ බෙදහැරීමක් පවත්වා ගැනීම පිණිසත් යම්කිසි පාලනමය ආයතනික සංවිධානයක් අවශ්‍ය විය. ඒ නිසා ආර්ථිකයේ විවෘත වෙළෙඳපොළ කටයුතු පිළිබඳව අඛණ්ඩ සුපරීක්ෂාකරණයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබුවේ අභ්‍යන්තර වෙළෙඳ දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික මිළ කොමිසම මගින් පාරිභෝගික ආරක්ෂක පනත, මිළ පාලන පනත, සහ කිරුම් සහ මිණුම් ආඥා පනත ක්‍රියාවේ යෙදවීමෙනි. පාරිභෝගික ආරක්ෂක පනත යටතේ නව විධාන 8 ක් වෙළෙඳුන්ට නිකුත් කෙරුණු අතර නව අයිතමයන් හතළිහක් පනතේ වගන්තිවලට යටත් කෙරුණි. වසර තුළ අළුත් පාරිභෝගික සමිති 118 ක් පිහිටුවීම මගින් පාරිභෝගික අවබෝධය දියුණු කිරීමත්, වෙළෙඳාමේ අහිතකර පැවතුම් සීමා කිරීමත් අදහස් කෙරුණි. වසර අග වන විට මුළු පාරිභෝගික සමිති සංඛ්‍යාව 1,368 ක් විය. තවදුරටත්, දිස්ත්‍රික්ක 24 තුළම “දිස්ත්‍රික් පාරිභෝගික සමිති සම්මේලනයන්” පිහිටුවනු ලැබීය. පාරිභෝගික අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් සඳහා වැය කිරීම පිණිස 1980 දී පිහිටුවන ලද පාරිභෝගික ආරක්ෂක අරමුදලට රුපියල් 3,00,350ක් වසර තුළදී බැර කරන ලද අතර, එම අරමුදලෙන් සිදු වූ ගෙවුම් රුපියල් 2,69,580 ක් විය. ඊට අමතරව, පෙර වසර තුළදී මෙන්ම පාරිභෝගික අධ්‍යාපන කටයුතු නැංවීමට සහ ගම් සහ නගර අතර වෙළෙඳ සබඳතා දියුණු කිරීම සඳහා මහපොල වෙළෙඳ සල්පිල් වලදී පාරිභෝගික අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන සංවිධානය කර තිබුණි. 1982 දී කුලී පිට ගැණුම් ගිවිසුම් වල අදාල පාර්ශ්වයන්ගේ කටයුතු නිර්වචනය සහ පාලනය කිරීමේ අදහසින් “පාරිභෝගික ණය පනත” නමින් පනතක් නීතිගත කරනු ලැබීය. ඉන් බලාපොරොත්තු වූයේ එබඳු ගිවිසුම් වලදී පාරිභෝගිකයා ආරක්ෂා කිරීමයි.

විවරණයට බඳුන් වන වසර තුළ මිළ ගණන් හැසිරවීමේදී ජාතික මිළ කොමිසමේ කාර්ය භාරය පෙර වර්ෂයටත් වඩා අඩු වැදගත් කමක් දැරීය. ජාතික මිළ කොමිසම මගින් සිදු කෙරුණු මිළ පුනරීක්ෂණයන් ගණන 1981 වසරේ වූ 103 සිට 1982 වසරේදී 87 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, තිරිඟු පිටි, පාන්, මයිසුර් පරිප්පු, ලදරු ධාන්‍යාභාර, ලක්ස්ප්‍රේ සහ කිරි මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදනයන් වැනි මූලික භාණ්ඩ වර්ග මිළ පාලනය යටතේම පැවතුණි.

ලිහිල් කරන ලද වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ වාණිජමය වශයෙන් ඵලදායී සහ කාර්යක්ෂම වනු පිණිස පුද්ගලික අංශය සමග ප්‍රබල ලෙස තරඟ කිරීමට රාජ්‍ය වාණිජ සංස්ථාවලින් බලාපොරොත්තු වෙන ලදී. බලාපොරොත්තු වූ පරිදි මෙම ආයතනයන්ගෙන් බොහොමයක්, වාණිජමය වශයෙන් ඵලදායී ඒකකයන් ලෙස ඔවුන්ගේ සම්ප්‍රදායික ව්‍යාපාරික කටයුතු වලින් අළුත් ව්‍යවහාරික ක්ෂේත්‍රයන් කරා යොමු වීමක් නව ආර්ථික පරිසරය සමග සිදු විය. අපනයන සම්බන්ධ කටයුතු වලට වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වා ඇති අතර, දේශීයව නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමෙන් දේශීය නිෂ්පාදකයාට අන දීමටත් එමගින් ජාතික සංවර්ධනයට සහාය වීමටත් පරිශ්‍රමයක් දරණ ලදී. කෙසේ වෙතත්, මෙවැනි උත්සාහයන් දැරුවද මෙම වසරේදීත් සංස්ථා බොහොමයක් දිගටම අඩුපිරිවැටුමක් වාර්තා කිරීමට පුද්ගලික අංශය සමග වූ තරඟය ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. තාවකාලික ඇස්තමේන්තු අනුව 1982 දී වෙළෙඳ සංස්ථා 11 හි පිරිවැටුම රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,315 ක් වූ අතර, එය 1981 දී වූ රුපියල් දශලක්ෂ 4,640 සමග සැසඳීමේදී සියයට 7 ක පහත වැටීමක් දක්වයි.

රටෙහි අභ්‍යන්තර වෙළෙඳ කටයුතුවලදී සමුපකාර අංශයේ සහ ආහාර කොමසාරිස්ගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු නිදහස් වෙළෙඳ ක්‍රමය යටතේ විශාල වෙනස්වීම් වලට භාජනය විය. පාරිභෝගිකයින්ට තරඟකාරී මිල යටතේ විවෘත වෙළෙඳපොළෙන් ලබාගත හැකි වූ භාණ්ඩ සුලභ වූ නිසා සමුපකාර අංශය කෙරෙහි බැඳී සිටීම තවදුරටත් අවශ්‍ය නොවුණි. මෙය, සමුපකාර අංශයේ සමස්ත පිරිවැටුම 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 9,870 සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 8,320 දක්වා සියයට 16 කින් පහළ වැටීමෙන් පෙන්නුම් කෙරේ. නමුත්, පහළ ආදායම් මට්ටම් වල වැඩිපිරිසක්, සමුපකාර අංශය ආහාර මුද්දර ක්‍රමය යටතේ බෙදා හරින භාණ්ඩ වලින් වැඩි කොටසක් හසුරුවන නිසා තමන්ගේ එදිනෙදා අවශ්‍ය භාණ්ඩ ලබා ගැනීමට සමුපකාර අංශය ප්‍රධාන මාධ්‍යයක් ලෙස සැලකිය. 1982 දී ද ආහාර මුද්දර යටතේ භාණ්ඩ බෙදාහැරීම තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට සමුපකාර අංශයට සිදුවිය. වෙළෙඳ පිරිවැටුම අඩුවුවද වෙළෙඳාමෙන් තමන් ලැබූ විකුණුම් අන්තරය 1981 දී සියයට 4 සිට 1982 දී සියයට 6 දක්වා වැඩිකර ගැනීමට මෙම අංශය සමත් වී ඇති බව මහ බැංකුවේ සමීක්ෂණයක් මත පදනම් වූ ඇස්තමේන්තු වලින් පෙනී යයි.

පුද්ගලික අංශය 1982 දී ද සහල්, පිටි, පාන් සහ සීනි වැනි අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ බෙදාහැරීමේ දී ප්‍රධාන කාර්ය භාරයක් ඉටු කළේය. දේශීයව නිෂ්පාදිත සහල් සහ සීනි වෙළෙඳාමේ වැඩිම කොටසක් හැසිරවීමට මේ වසරේ ද පුද්ගලික අංශය සමත් විය. ආහාර කොමසාරිස්වරයාගේ දෙපාර්තමේන්තුව ආනයනය කළ සීනි ප්‍රමාණය සියයට 94 කින් පහළ වැටුණු අතර වි අලෙවි මණ්ඩලයෙන් සහල් මිලදී ගැනීම් සියයට 87 කින් අඩු විය. ඒ සමඟම වි අලෙවි මණ්ඩලය, නිෂ්පාදකයන්ගෙන් මිලදී ගත් වි ප්‍රමාණය සියයට 34 කින් අඩු විය. සහල් සහ සීනි වෙළෙඳාමේ දී පුද්ගලික අංශයේ කාර්යභාරය ඉන් විදහා දක්වේ. කෙසේ වුවද පිටි බෙදාහැරීම සහ ප්‍රිමා ඇඹරුම් හලෙහි ඇඹරීමට තීරණ ඇට ආනයනය කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ විය.

සංචාරක ව්‍යාපාරය

සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළ වූ බටහිර රටවල ආර්ථිකයන් වර්ධනය නොවී එකතැන පැවතීම ලෝක සංචාරක ව්‍යාපාරයට අහිතකර ලෙස බලපා ඇතත්, 1982 වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය, විදේශ විනිමය ඉපයීමේ වැදගත්කම අනුව, සිව්වන ස්ථානයට පත්ව ඇත. රැකියා නියුක්තිය වර්ධන කිරීමට ද මෙම කර්මාන්තය සමත්ව ඇත.

1982 වසර තුළදී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි සංචාරකයන්ගේ සංඛ්‍යාව 407,230 ක් වූ අතර මෙය පසුගිය වසරට වඩා සියයට 10 ක පමණ වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. 1981 වසර තුළදී දක්නට ලැබූ ප්‍රවණතාවයට අනුව මෙම වසරේද සංචාරක පැමිණීම වර්ධන අනුපාතයේ තවදුරටත් පහත බැසීමක් දක්නට ලැබිණි. පසුගිය වසරේ සංඛ්‍යාව හා සසඳන විට නැවතත් මගීන් ඇතුළුව පැය 24 කට අඩු කලකට රට තුළ රැඳෙන සංචාරකයන්ගේ (සාංක්‍රමණිකයන් හැර) සංඛ්‍යාව පසුගිය වර්ෂයේ ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 14 ක පහත බැසීමක් පිළිබිඹු කරමින් 1982 වර්ෂයේදී 6,632 ක් විය.